Maailman kuuluisimmat moottoriradat

Ratamoottripyöräilyä kilpailumielessä on harrastettu jo yli sata vuotta. Osa kuuluisista Grand Prix -radoista on siirretty syrjään MM-näyttämöltä, mutta ne jatkavat elämäänsä toisissa puitteissa. Ratojen maine on ikuinen.

Simo Kohonen

Mansaaren katuradalta se alkoi Mansaaren 60,3 kilometriä pitkällä katuradalla on pelkkiä maanteitä ja moottoriradan piirteitä on vain saaren pääkaupungissa Douglasissa olevalla lähtö- ja maalipaikalla. Mansaaren TT:llä on tarunomainen maine.

Yli sadan vuoden ajan Mansaaren TT on kuulunut ratamoottoripyöräilyn seuratuimpiin kilpailuihin. Vuosikymmenten vieriessä TT on muuttanut osanottajien ja luokkien osalta osalta muotoaan, mutta rata on edelleen lähes sama kuin se on ollut vuodesta 1911 alkaen. Mansaaren TT on maailman kovavauhtisin ja vaarallisin ratamoottoripyöräkilpailu, jonka suosio on edelleen vahya.

Grand Prix –sarjan osakilpailut tällä 60,3 kilometriä pitkällä katuradalla järjestettiin vuosina 1949-1976. Mansaari oli GP-vuosinaan kaikkein vaarallisin katurata, ja lähes joka vuosi joku kilpa-ajaja sai nimensä yhteyteen surureunat. Mansaaren TT oli kilvanajoa kuoleman kanssa, sillä rataa reunustaa kiviaidat, puut, rakennukset ja erilaiset pylväät.

Mansaaren Tourist Trophy eli TT oli kilpa-ajalle täysin erilainen kokemus kuin muilla huomattavasti lyhyemmillä radoilla. Jim Redman, kuusinkertainen TT:n voittaja Hondalla vuosina 1963-65 keskiluokissa 250 ja 350 –kuutioisissa tiivisti Mansaaren TT:tä.

- Mansaarella pyörän piti kestää pitkiä aikoja ajamista täydellä kaasulla. Kilpailun kesto oli 1960 -luvulla reilusti yli kaksi tuntia. Pyörän rungon ja alustan oli kestettävä Mansaaren radan pomput. Tekniikan luotettavuus Mansaarella oli avainasia. Kaikki oleelliset mutterit oli tarkistettava moneen kertaan ja jos suinkin oli mahdollista, ne varmistettiin. Ratana Mansaari ei ollut 1960-luvulla huonommasta päästä. Se erotteli todella ajajat toisistaan, painottaa Redman.

Mansaaren TT elää edelleen maailman merkittävimpänä katuratakilpailuna, joka alkukesästä tuo saarelle kymmeniä tuhansia turisteja seuraamaan pelottomien kuljettajien kamppailuja.

Nürburgring vetää moottoripyöräilijöitä läpi vuoden

22,8 kilometrin pituinen vanha Nürburgring oli vuosikymmeniä maailman upeimpien moottoriratojen joukossa. Nykyisin tämä vihreäksi helvetiksi ristitty pohjoislenkki Nordschleife on muutamia kertoja vuodessa autokilpailujen näyttämönä. Turisteille se on avoinna vuoden kaikkiana

Nürburgringin pitkällä radalla ajajien oli jätettävä pelko pois mielestään, jos aikoivat menestyä.

näivinä

Moottoripyörien Grand Prix MM-osakilpailuna järjestettiin Nürburgringillä vuosina 1955–1980 kymmenen kertaa. Radan ensimmäisenä vuonna siellä kilpailtiin myös moottoripyörillä Euroopan GP:n nimellä. 85 000 katsojaa tuli tähän ensimmäiseen Nürburgringin moottoripyöräkilpailuun.

Saksan moottoriliitto ADAC vuorotteli Grand Prix -sarjan MM-osakilpailujen järjestelyoikeuksista Hockenheimin ja Solituten kanssa. Vuosina 1965 ja 1968 MM-pisteistä kamppailtiin Nürburgringin eteläisellä noin 7,7 kilometrin radalla. Nykyään tätä radan osaa ei enää ole.

Nürburgringin uusi Grand Prix -rata valmistui vuonna 1984, jolloin Nordschleife lyheni pari kilometriä, sillä uusi rata peittää osaa vanhasta radasta. RR:n GP-pisteistä siellä on mitelty vuosina1984–1997 kuusi kertaa. Uudella Grand Prix -radalla eivät katsojat viihtyneet. Katsomot ovat laajojen turva-alueiden takana. Moottoripyörien GP-sarjan MM-osakilpailut ovat olleet vuodesta 1998 Sachsenringillä, joka on yksi suosituimpia moottoripyörien Grand Prix -osakilpailuja.

Tällä hetkellä Nürburgring koostuu kahdesta radasta: Nordschleifestä, joka avattiin vuonna 1927, ja Grand Prix-radasta vuodelta 1984. Näitä kahta rataa käytetään yhdessä, jolloin pituus on noin 26 kilometriä. Se on maailman pisin kiinteä moottorirata. Radalla on 40 vasemmalle kaartuvaa mutkaa ja 50 oikealle kääntyvää kurvia.

Nürburgring eli 1930- ja 1950– 1960 -luvuilla kulta-aikaansa. Ennen toista maailmansotaa 200 000 katsojamäärät olivat yleisiä. 1950–1960 -luvuilla päästiin parhaimmillaan yli 300 000 katsojan rajan. Vuonna 1978 moottoripyörien GP:n kisapäivänä katsomoissa oli vielä lähes 100 000 henkilöä.

Uudella Nürburgringillä ei ole entisen radan vetovoimaa, eikä moottoripyöräilyn MM-sarjoja enää ajeta vuonna 1984 avatulla uudella reilun viiden kilometrin radalla. Myös autopuolen Formula 1 osakilpailun ajat ovat tällä radalla toistaiseksi poissa. Tavallisille motoristeille Nürburgring on avoinna vuoden jokaisena päivänä. Tuhannet ja taas tuhannet moottoripyöräilyä harrastavat henkilöt ajavat vuosittain läpi legendaarisen menneitten aikojen vaativimman kilparadan. Myös autoilijoita rata kiehtoo

Spa-Francorchamps oli 1970-luvulla nopein katurata

Ardennien vuoristossa oleva rata kätkee sisälleen yhden menneitten vuosikymmenten GP-ratojen helmen – Eau Rouge Raidillon –mutkan. Sitä 1960-1980 –lukujen tähdet pitävät edelleen yhtenä MM-ratojen parhaimpana ja haastavimpana kohtana. Rohkein ja taitavin ajaja repi siinä ratkaisevan eron. Radan eri puolilla oli paljon hyviä ohituspaikkoja. Korkeuserot ja hienot mutkat tekivät Spa-Francorchampsin radaksi, jossa osaava kuljettaja pystyi menestymään

heikommallakin kalustolla hyödyntäen

nopeampin imun pitkillä suorilla.

sariaa, Kuva vuodelta 2013.

Suomalaisista GP-voittoon moottoripyörillä Spassa ovat yltäneet Jarno Saarinen ja Tepi Länsivuori, molemmat 250-kuutioisten luokassa. Radan keskinopeudet olivat huimat. Moottoripyörien rataennätys 220,720 kilometriä tunnissa on edesmenneellä Barry Sheenellä vuodelta 1977. Spa-Francorchampsin taru moottoripyörien GP-näyttämönä päättyi vuonna 1990, mutta näytösajot entisine tähtineen vetävät radalle joka heinäkuu kymmeniä tuhansia ihmisiä aistimaan entisajan nostalgiaa.

Formula ykkösissä rata elää edelleen vahvaa kukuistustaan. Aikoinaan Spa-Francorchamps oli pisin F1-radoista, kunnes 14,1 kilometriä typistyi noin seitsemään kilometriin. Formula ykkösissä suomalaisvoittoihin ovat siellä ajaneet Mika Häkkinen vuonna 2000 ja Kimi Räikkönen neljästi myös 2000-luvulla.

Monza oli moottoripyörien Grand Prix –sarjan avainratoja vuosikymmeniä

Monza on kuuluisa Italian moottoriurheilun mekka. Rata avattiin vuonna 1922 Milanon lähellä Monzan kuninkaalliseen puistoon. Monza oli Grand Prix -näyttämönä GP-sarjan alusta alkaen vuodesta 1949 kaikkiaan 26 kertaa. 1950-1960 -luvuilla harva muu rata veti vertoja Monzaan historian, intohimon ja nopeuden suhteen. Kuuluisa Parabolica -kaarre on radan vaikeimpia ja hienoimpia kohtia. Yli 90-vuotisen elinkaarensa aikana se on ollut huikaisevien voittojen ja kuoleman hiuksenhienon eron näyttämönä. Moottoripyörätrategia vuonna 1973, jolloin Jarno Saarinen ja Renzo Pasoli menehtyivät joukkokolarissa, lopetti Monzan maineen kaksipyöräisten pyhättönä. F1-kisat jatkuvat radalla

Belgian Spa-Francorchamps on edelleen elinvoimanen moottorirata, vaikka moottoripyöräilyn MM-sarjojen osakilpailuja siellä ei enää aietakaan.

29.03. Doha/Losail, Qatar (1)

12.04. Austin, USA

19.04. Termas de Rio Hondo, Argentiina

03.05. Jerez de la Frontera, Espanja

17.05. Le Mans, Ranska

31.05. Mugello, Italia

14.06. Katalonia/Barcelona, Espanja

27.06. Assen, Alankomaat (2)

12.07. Sachsenring, Saksa

09.08. Indianapolis, USA

16.08. Brno, Tsekin tasavalta

30.08. Silverstone, Britannia

13.09. Misano, San Marino 27.09. Motorland Aragón, Espanja

Italian Monzassa ajettin vielä muutama vuosi sitten Superbiken MM-

11.10. Motegi, Japani

18.10. Phillip Island, Australia

25.10. Sepang, Malesia

08.11. Ricardo Tormo/Valencia, Espanja

1 Iltakilpailu

2 Lauantaikilpailu

MTV Total -kanavapakettitilaus 3 kk hintaan 15 €/kk ja 3 kk norm. hintaan (24,95 €/kk). Edellyttää 6 täyden kalenteri-kuukauden sitovaa tilausta jonka jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana norm. hintaan. Sopimusajan kokonaiskustannus 119,85 €. Kaapelikortin avaus 0 € (norm. 29 €) ja 29 €/v. Koskee Anvian ja sen yhteistyökumppaneiden kaapeli-tv-verkkoon kytkettyjä kotitalouksia sekä uusia MTV Total -kanavapaketin tilaajia. Kampanja tilattavissa ainoastaan kaapelikortille. Tarjoukset eivät koske tarjousaikana peruttua ja samalle asiakkaalle/samaan talouteen uudelleen tehtyä tilausta. Kampanja päättyy: 31.5.2015.

Kokkola: Tehtaankatu 3, 06 833 5500 ma-pe 10-18, la 10-14 | www.anvia.fi **Asiakaspalvelu:** ark. 9-17 06 411 3300

